

DiaPL

diabetologie pro praktické lékaře

Úvod	- 2 -
Funkcionalita modulu	- 2 -
Záchyt pacienta s DM	- 3 -
Zápis a prohlížení záznamů pacienta s DM	- 4 -
Založení nového záznamu	- 5 -
Sledování vývoje klíčových ukazatelů.....	- 6 -
Individuální nastavení.....	- 7 -
Přehledy pacientů zařazených do péče pro DM 2. typu	- 7 -
Přehled potenciálních diabetiků.....	- 8 -

Úvod

Diabetes mellitus (DM) je v posledních letech závažným celospolečenským problémem. Jeho rostoucí výskyt a zejména následné komplikace zvyšují nákladnost, složitost a náročnost léčby. Cílem by tedy měla být zejména včasná diagnostika, účinná léčba a prevence. Podle typu a závažnosti diabetu zajišťují péči o pacienty s DM ordinace praktického lékaře, internisty nebo diabetologa. Ordinace praktického lékaře může zajistit léčbu a dispenzarizaci nekomplikovaného pacienta s DM 2. typu. Léčba pacienta musí být v souladu s doporučenými standardními postupy.

V souladu s výše uvedeným začaly zdravotní pojišťovny nasmlouvat praktickým lékařům výkony zahrnující péči o diabetiky. Rovněž i Všeobecná zdravotní pojišťovna spustila pilotní program „Monitoring efektivní léčby diabetu mellitu 2. typu“.

Cílem níže popsaného modulu je dát praktickému lékaři do rukou vhodný nástroj, který by umožňoval léčit pacienty v souladu s doporučenými postupy, provádět periodické dispenzární kontroly těchto pacientů a zpracovávat statistiku diabetické dispenzarizace.

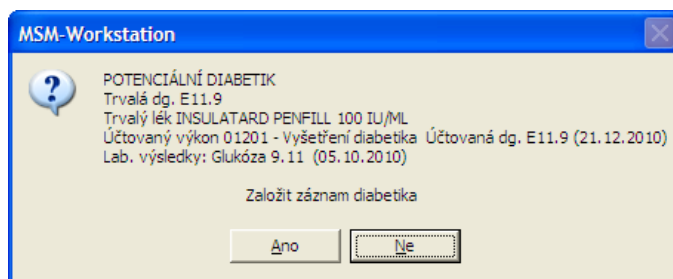
Funkcionalita modulu

- Záchyt pacienta s diabetem (DM)
- Průvodce vyšetřením pacienta s DM 2. typu
- Dispenzarizace pacienta s DM 2. typu
- Sledování vývoje klíčových ukazatelů u pacienta s DM
- Přehledy pacientů zařazených do péče pro DM 2. typu

Záchyt pacienta s DM

Při otvírání karty pacienta program vyhodnotí, jde-li o potenciálního diabetika, přičemž za takového považuje pacienta, který splní jednu nebo více z následujících podmínek:

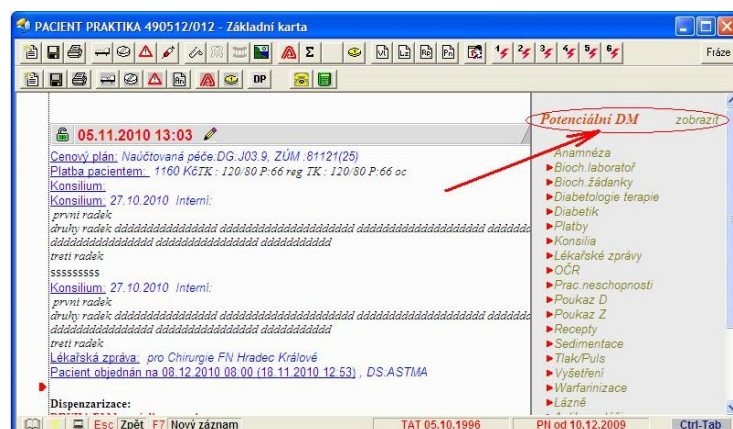
- je dispenzarizován pro diagnózu E11.9 nebo R73.0
- má v Trvalých diagnózách uvedenu dg. E11.9 nebo R73.0
- má v Trvalých léčích lék ze skupiny Antidiabetika
- za poslední tři měsíce mu byl vystaven recept na lék ze skupiny Antidiabetika
- za poslední tři měsíce byla v ambulantním účtu uvedena diagnóza E11.9 nebo R73.0
- v laboratorních výsledcích za poslední tři měsíce byla nalezena hodnota glykémie 9.00 nebo vyšší

Obrázek 1

Jestliže se objeví upozornění na potenciálního diabetika, počítač zobrazí zdůvodnění a nabídne založení diabetického záznamu.

Aby upozorňování na potenciálního diabetika nebylo příliš časté a obtěžující, je zvoleno pravidlo, že pro takového pacienta se stejné upozornění v bezprostředně následujících 90 dnech neobjeví.

Obrázek 2

V kartě pacienta je však v mapě vystavených dokladů uvedeno, že se jedná o potenciálního diabetika a obsluha si na požádání může zobrazit důvody, ze kterých se usuzuje, že by se mohlo jednat o diabetika.

Zápis a prohlížení záznamů pacienta s DM

Záznam vyšetření diabetika lze spustit několika způsoby:

- odsouhlasit zápis diabetologického záznamu v okamžiku, kdy to nabídne počítač (obr. 1)
- vyvolat si záznam diabetika z karty pacienta / mapy vystavených dokladů (obr. 2)
- spustit si funkci z karty pacienta pomocí menu *Základní vyšetření > Záznam diabetika*

Upozornění: Následující okno se objeví jen v těch verzích programu PC DOKTOR®, pro které byl diabetologický modul zakoupen nebo v něm byla spuštěna jeho demoverze. V opačném případě se objeví záznam diabetika, který byl používán dříve - nyní nazývaný „Záznam staršího typu“.

Na tomto místě potvrdíte, případně změníte diagnózu. Dále je vhodné vyplnit údaje, od kdy je v péči pro

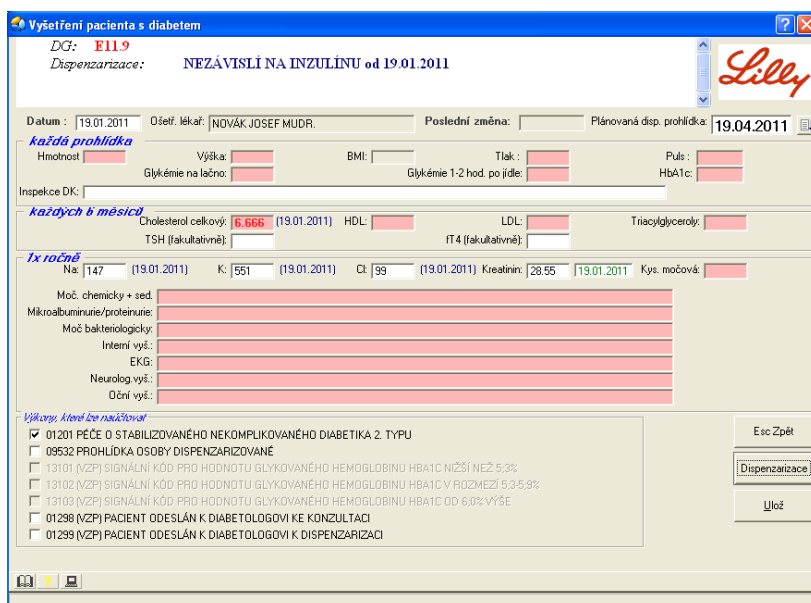
DM a lze doplnit krátké zdůvodnění. Při založení záznamu počítač předplní, že pacient je v péči přihlášeného lékaře. Je-li tomu jinak, lze vybrat jiného lékaře z daného zdravotnického zařízení nebo označit, že je v péči jiného zdravotnického zařízení. Ke změně pečujícího lékaře může dojít i kdykoliv později, např. při pozdějším předání do péče diabetologa.

V dané chvíli může obsluha volit mezi prohlédnutím, případně modifikací dispenzarizací pacienta, může také nahlédnout na záznamy diabetika, které už byly pořízeny dříve (tlačítko [Záznamy staršího typu], které je aktivní jen v případech, že takové záznamy byly založeny).

Založení nového záznamu

Při založení nového záznamu diabetika se otvírá nové okno, v němž jsou již předplněny použitelné údaje, které byly do počítače založeny v jiných funkcích. V horní části tohoto okna jsou v textové formě uvedeny nejvýznamnější údaje.

Dále jsou uvedeny údaje, které jsou při vyšetření pacienta s DM požadovány, přičemž počítač všechny dostupné laboratorní výsledky předplní (jde do historie 30 dní, 6 měsíců nebo rok podle charakteru výsledku). Červenou barvou jsou podbarveny výsledky, jejichž záznam je očekáván a nebyly zaznamenány. Za výsledkem je uveden datum výsledku. Při zápisu konsiliárních vyšetření (interní, EKG, neurologické a oční) je možné využít zapsaných konsiliárních

Vyšetření pacienta s diabetem

DG: **F11.9**
 Dispenzarizace: **NEZÁVISLÍ NA INZULINU od 19.01.2011**

Datum: 19.01.2011 Ošelf. lékař: NOVÁK, JOSEF MUDR. Poslední změna: Plánovaná disp. prohlídka: 19.04.2011

každá prohlídka

Hmotnost: Výška: BMI: Tlak: Puls:
 Glykémie na lačno: Glykémie 1-2 hod. po jídle: HbA1c:

Inspekce DK:

každých 6 měsíců

Cholesterol celkový: 6.666 (19.01.2011) HDL: LDL: Triacylglyceroly:
 TSH (fakultativně): fT4 (fakultativně):

1x ročně

Na: 147 (19.01.2011) K: 551 (19.01.2011) Ct: 99 (19.01.2011) Kreatinin: 28.55 (19.01.2011) Kys. močová:

Moč. chemicky + sed.
 Mikroalbuminurie/proteinurie:
 Moč bakteriologicky:
 Interní vyš.:
 EKG:
 Neurolog vyš.:
 Oční vyš.:

Výkony, které lze načíst

☒ 01201 PEČE O STABILIZOVANÉHO NEKOMPLIKOVANÉHO DIABETIKA 2. TYPU
☐ 09532 PROHLÍDKA OSOBY DISPENZARIZOVANÉ
☐ 13101 (VZP) SIGNÁLNÍ KÓD PRO HODNOTU GLYKOVANÉHO HEMOGLOBINU HbA1C NIŽŠÍ NEŽ 5,3%
☐ 13102 (VZP) SIGNÁLNÍ KÓD PRO HODNOTU GLYKOVANÉHO HEMOGLOBINU HbA1C V ROZMĚZI 5,3-5,9%
☐ 13103 (VZP) SIGNÁLNÍ KÓD PRO HODNOTU GLYKOVANÉHO HEMOGLOBINU HbA1C OD 6,0% VÝŠE
☐ 01298 (VZP) PACIENT ODESLÁN K DIABETOLOGOVÍ KE KONZULTACI
☐ 01299 (VZP) PACIENT ODESLÁN K DIABETOLOGOVÍ K DISPENZARIZACI

Esc Zpět
 Dispenzarizace
 Ulož

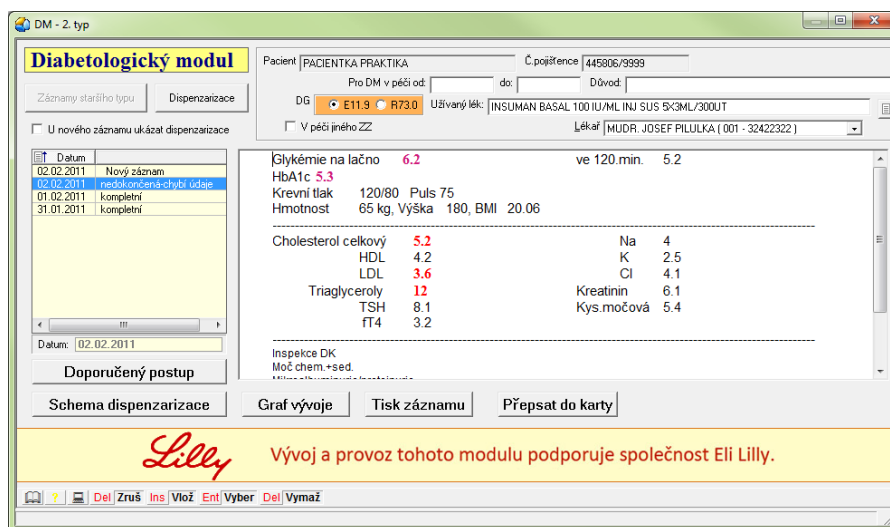
vyšetření pomocí klávesy >>F9. Vzhledem k tomu, že konsiliární vyšetření většinou bývá text většího rozsahu, zapisuje se do textového okna, které dočasně překryje dolní část okna (rámeček s výkony označenými k vyúčtování).

Na základě zapsaných výsledků počítač označuje zatržením výkony, jejichž vyúčtování je očekávané či pravděpodobné. Po stisku klávesy [Ulož] se nejdříve nabídne vyúčtování výkonů a následně se ukládá diabetologický záznam. Pro uložení záznamu není nutné zapsat všechny výsledky, které jsou považovány za očekávané.

Po uložení záznamu může následovat výzva k založení diagnózy do seznamu **Trvalých diagnóz** (pokud tam již není) a výzva k založení pacienta do dispenzarizace (pokud již není pro danou dg. dispenzarizován).

V základním okně **Diabetologický modul** je v seznamu na levé straně uveden seznam provedených prohlídek a jejich stav (úplná nebo nedokončená). Pro označenou prohlídku se ukazují zapsané údaje v textové formě.

Práce se seznamem vyšetření probíhá podle běžných pravidel, tzn. klávesou **>>Ins** se zakládá nové vyšetření, klávesa **>>Enter** slouží k zobrazení nebo modifikaci záznamu, klávesa **>>Del** pro výmaz vyšetření.

DM - 2. typ

Diabetologický modul

Pacient: PACIENTKA PRAKTIKA Č. pojistnice: 445806/9999

Pro DM v péči od: do: Důvod:

DG: E11.9 R73.0 Užívaný lék: INSUMAN BASAL 100 IU/ML INJ SUS 5x3ML/300UT

V péči jiného ZZ: Lékař: MUDR. JOSEF PILULKA (001 - 32422322)

☐ U nového záznamu ukázat dispenzarizaci

Datum	Nový záznam
02.02.2011	nedokončená-chybí údaje
01.02.2011	kompletní
31.01.2011	kompletní

Datum: 02.02.2011

Doporučený postup

Schema dispenzarizace Graf vývoje Tisk záznamu Přepsat do karty

Lilly Vývoj a provoz tohoto modulu podporuje společnost Eli Lilly.

Del Zruš Ins Vloz Ent Vyber Del Vymaz

Glykémie na lačno 6.2 ve 120 min. 5.2

HbA1c 5.3

Krevní tlak 120/80 Puls 75

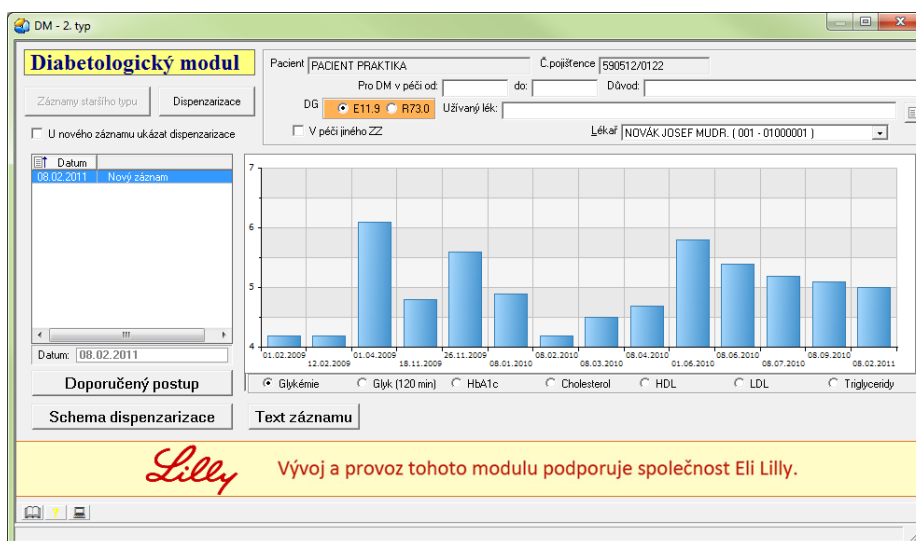
Hmotnost 65 kg, Výška 180, BMI 20.06

Cholesterol celkový	5.2	Na	4
HDL	4.2	K	2.5
LDL	3.6	Cl	4.1
Triacylglyceroly	12	Kreatinin	6.1
TSH	8.1	Kys.močová	5.4
fT4	3.2		

Inspekce DK
Moč chem.+sed.

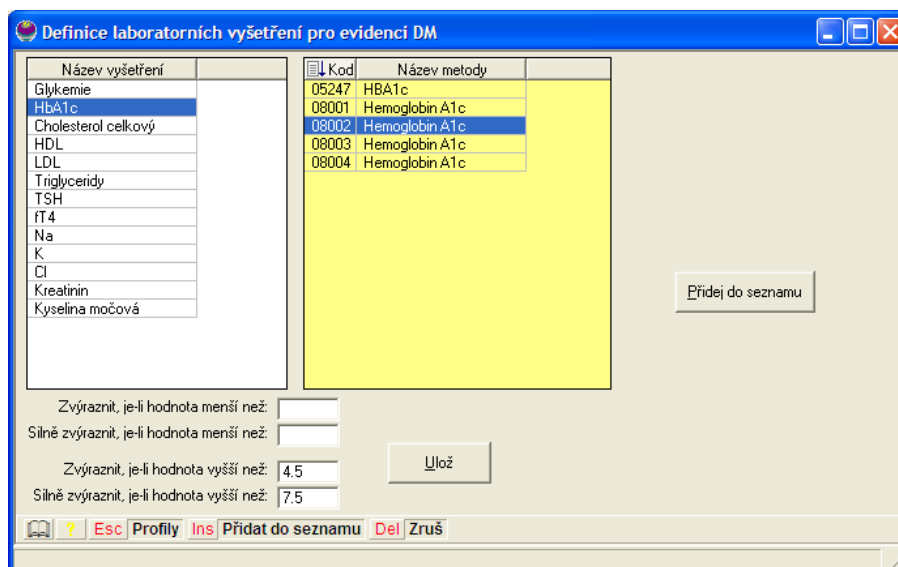
Sledování vývoje klíčových ukazatelů

Pro snadnější orientaci v laboratorních výsledcích nabízí modul zobrazení vývoje klíčových ukazatelů v čase, formou sloupcového grafu. Stiskem tlačítka **[Graf vývoje]** dojde k zobrazení grafu **Glykémie**. Pomocí myši lze poté přepínat mezi dalšími veličinami (Glyk [120 min], HbA1c, Cholesterol, HDL, LDL, Triglyceridy). Stisknutím tlačítka **[Text záznamu]** se vrátíte zpět na textový výpis prohlídky.

Individuální nastavení

Individuální nastavení může lékař provést kliknutím na ikonu počítače v levém dolním rohu. Tím se otevře okno, v němž může definovat laboratorní metody (kódy laboratorních metod odpovídající sledovaným metodám), a také si sám určit, jaké hodnoty mají být považovány za patologické a jaké za výrazně patologické.

Definice laboratorních vyšetření pro evidenci DM

Název vyšetření	Kód	Název metody
Glykemie	05247	HBA1c
HbA1c	08001	Hemoglobin A1c
Cholesterol celkový	08002	Hemoglobin A1c
HDL	08003	Hemoglobin A1c
LDL	08004	Hemoglobin A1c
Triglyceridy		
TSH		
FT4		
Na		
K		
Cl		
Kreatinin		
Kyselina močová		

Zvýraznit, je-li hodnota větší než:

Silně zvýraznit, je-li hodnota větší než:

Zvýraznit, je-li hodnota větší než: 4,5

Silně zvýraznit, je-li hodnota větší než: 7,5

Ulož

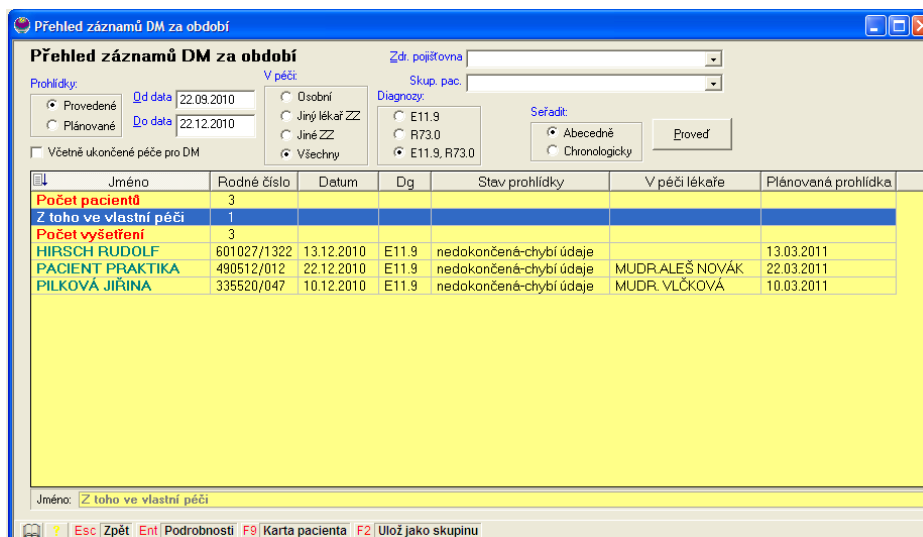
Přidej do seznamu

Esc **Profily** **Ins** **Přidat do seznamu** **Del** **Zruš**

Přehledy pacientů zařazených do péče pro DM 2. typu

V menu *Dokumentace > Rozbory* a vyhodnocení jsou zařazeny dvě nové funkce, a to „Záznamy diabetiků“ a „Přehled potenciálních diabetiků“

Vzhledem k výběrovým kritériím může lékař touto funkcí podle různých kritérií sledovat nejen rozsah péče již poskytnuté, aktuální stav nemocných s DM 2. typu, ale také vyhodnotit si plánovaný rozsah péče o tuto skupinu pacientů v dalším období.

Přehled záznamů DM za období

Zdr. pojistovna:

Skup. pac.:

Prohlídka: ☐ Provedené ☐ Plánované ☐ Všechny

V péči: ☐ Osobní ☐ Jiný lékař ZZ ☐ Jiné ZZ ☐ Všechny

Diagnózy: ☐ E11.9 ☐ R73.0 ☐ E11.9, R73.0

Seřadit: ☐ Abecedně ☐ Chronologicky

Proved

Jméno	Rodné číslo	Datum	Dg	Stav prohlídky	V péči lékaře	Plánovaná prohlídka
Počet pacientů	3					
Z toho ve vlastní péči	1					
Počet vyšetření	3					
HIRSCH RUDOLF	601027/1322	13.12.2010	E11.9	nedokončená-chybí údaje		13.03.2011
PACIENT PRAKTIKA	490512/012	22.12.2010	E11.9	nedokončená-chybí údaje	MUDR. ALEŠ NOVÁK	22.03.2011
PILKOVÁ JIŘINA	335520/047	10.12.2010	E11.9	nedokončená-chybí údaje	MUDR. VLČKOVÁ	10.03.2011

Jméno: Z toho ve vlastní péči

Esc **Zpět** **Ent** **Podrobnosti** **F9** **Karta pacienta** **F2** **Ulož jako skupinu**

Přehled potenciálních diabetiků

Tato funkce provede vyhodnocení a ve výsledné tabulce zobrazí pacienty bez diabetologického záznamu. Ke každému takto vybranému pacientovi je uveden seznam indicií svědčící o tom, že by se mohlo jednat o diabetika.

Přehled potenciálních diabetiků bez záznamu DM

Zdr. pojišťovna: Skup. pac.:

Jméno	Rodné číslo	Disp.pro dg.	Trvalá dg.	Trvalý lék	Rp. s lékem	Uct.vykon	Uct.dg	Glukoza
Počet pacientů	1							
PACIENT PRAKTIKA	490512/012		E11.9	INSULATARD PEI		01201	E11.9	9.11

Jméno:

Podrobnosti Karta pacienta Ulož jako skupinu